

יומן החדשות

● בעיקבות ההצלחה הגדולה שהיתה להקרנות של סרט הענקים האילם נפוליאון בונאפארטה של אבל גאנס, בליווי תזמורת סימפונית, מנסים עתה להחיות יצירת מופת אילמת אחרת. הכוונה היא לסרטם של שני הבימאים הסובייטים גריגורי קר וינצב וליואניד טראוברג, בבל החדשה. נסיון ראשון בכיוון זה נעשה בפסטיבל-הסרטים בלוקארנו, שם ליוותה תזמורת רדיו שווייץ את הקרנת הסרט במוסיקה המקורית שנכתבה עבורו בשנת 1929 על-ידי המלחין דימטרי שוסטאקוביץ. עתה עומד האירוע להפוך להצגה, שתועלה מיט-פר פעמים גם בלונדון וגם בפאריס, כאשר תזמורת סימפונית, בניצוחו של הישראלי הצעיר עמרי הרדי, תלווה את הסרט הישראלי. הסרט נמשך כשלוש שעות, והוא מתאר את קורותיה הקצרים של הקומנה הרפואית בשנת 1871.

● ועוד על הקולנוע הסובייטי מחוץ לברית-המועצות. שני בימאים רוסיים התייגו זה בזה באחרונה ברומא. מצד אחד, סרגי בונדארצ'וק, מי שעשה את מילחמה ושלוש וגורלו של חייל, ונחשב לבימאי היוקרה של המימסד הסובייטי. מצד שני, אנדריי טארקובסקי, לדעת רבים הבימאי הרוסי המוכשר ביותר של תקופתנו, שעשה סרטים כמו אנדריי רובליוב והמראה, ואשר נקלע, כמעט בקביעות, בצנזורה של מר-לדתו.

במסיבות-עיתונאים הכריז בונדארצ'וק שטארקובסקי עושה סרטים מורכבים ומסובכים מדי לטעם הקהל, ומשום כך אינו מעביר את המסר שלו. למחרת השיב טרא-קובסקי, שלדעתו, הסרטים שהוא עושה הם מורכבים ומסובכים מדי עבור בונדארצ'וק.

● שוב מדובר על נסיון להפוך את יצירת-המופת הספרותית של מארסל פרוסט, בחיפוש אחריו הזמן האבוד, לסרט

סופי מארסו ופייר קוסו מטיבה לנצח

קולנוע. המחזאי הארוולד פינטר הכין בעבר תסריט, הבימאים לוקינו ויסקונטי וג'וזף לויני ניסו להתמודד עם ההפקה ולא הצליחו. ועתה שוב חזר הנושא על הפרק. הפעם מדובר על שיתוף פעולה בין התסריטאי ז'אן קלוד קריאר (שכתב את כל סרטיו האחרונים של בונואל) ובימאי התייגו אטרון פיטר ברוק. השניים כבר הכינו תסריט, המבוסס על הפרק השני ביצירה המונומנטלית של פרוסט. הבימאי הגרמני פולקר שלנדרף, שהוא קרוב מאוד נפשית

טרוריסטים

בהחלט

המישטרה חוקרת (תכלת, תל-אביב, איטליה) - כדרכם של יוצרי-קולנוע-אינטלקטואלים רבים באירופה, חש דמיאנו דמיאני חובה לעצמו להתעסק בעניין הטיור, במיוחד באיטליה. מצד אחד, הוא נתון במבוכה ה'נצחית של איש-שמאל, אשר אינו שבע-רצון מן המימסד, ובעצם חש כי חלק מסענות הטיור צודקות, ומצד שני הוא מתקשה, כאדם תרבותי, לתת גיבוי של ממש לשימוש הקיצוני באלימות, בעיקר כשזו פוגעת בדרכי-כלל בחפים מפשע.

כדי לצאת ידי חובתו המצפונית והאנושית גם יחד, דמיאני בוחר בפשטות להתעלם מנקודות שאינן נוחות, או לחלוף על פניהן במהירות רבה, תוך כדי כך שהוא מטיל את האשמה, בקלות רבה יחסית, על המימסד, והופך את המצב למעין אלגוריה קפקאית שאין ממנה מוצא.

גיבורו (ג'אמוריה וולונטה), שוטר המודה בגלוי שהוא פוחד מן האלימות השרירותית וחסרת-הטעם שפושטת ברחובות. הוא משתדל לשמור על עורו, שעה שהשופט החוקר (ארלנד יוזפסון), שעליו הוא שומר, מסתבך בחקירה המובילה ממחסר-ערובה לכנופיות של מבריוחנישק, משם לאירגוני טיור ובסוף למישטרה החשאית. השופט התמים סבור, שפנייתו לרשויות המתאימות תביא את הסדר על כנו, ואז הוא, כמובן, מחוסל. שומר-ראשו ניצל רק בנס. אלא שזו עדיין אינה סוף האלגוריה, כי שילטונות החושך אינם נחים, עד אשר כל מי שמסוגל להעיד נגדם יחוסל. למרות כל סיונו הרב וחשדנותו מכל הסובבים אותו, גם השוטר עתיד להילכד ברשת, כאשר אולי העיניים,

וולונטה ויוזפסון: אני פוחד

ואולי רצונו של התסריטאי, שהיה מוכרח לסיים את התסריט בטון הפסימי הראוי, מפילים אותו בפח. הצרה בכל הסרט הזה היא, שכוחות הרשע נשארים תמיד בגדר איום בלתי-מוגדר. לא חשוב אם זה הימין או השמאל, כך נאמר, כולם משרתים את האינטרס של המימסד (בדמות שירותי-הביטחון). ומה האינטרס של המימסד, זה כלל לא ברור כאן. יש הצדקה מוחלטת לשמו של הסרט במקור - "אני פוחד" - אבל אין שום נסיון להבין את התהליך. אולי משום שאצבע מאשימה היתה מצביעה גם על כמה מחבריו לדרך של דמיאני עצמו.

פאשיסטים

בהחלט

הנועזים הם המנצחים (תל-אביב, תל-אביב, אנגליה) - זה אחד מאותם הסרטים, שכל שמעטים לחשוב עליו, כן ייטב. העיקר בו הוא פעולה. ואכן, כמות הקפיצות, הניתורים, היריות, ההתפוצצויות ושאר מיבצעי האקרובטיקה, מזכים אותו, כנראה, בשיא כלשהו, אולי בתור הסרט המעייף ביותר לשחקנים המש'תתפים בו. מי שינסה, ולוא רק לרגע אחד, להתעמק בנושא עצמו, יגלה בו איוולת פאשיסטית מן הסוג המסוכן ביותר.

מעשה בתנועת-מחאה נגד מילחמה גרעינית בבריטניה, שאינה אלא כיסוי דק ושקוף לפעולות חתרניות וחבלניות של גורמי-חוץ מפוקפקים. מול מזימות הרשע של תנועה זו ניצבת היחידה האמיצה למילחמה בטיור של כוחות הביטחון הבריטיים, המצווה לשמור על שלום האומה נגד אויבים מבית.

חלק נכבד מן החצי הראשון של הסרט מוקדש לאימונים הפוטוגניים מאוד של היחידה הזאת, וחלק נכבד מן החצי השני של הסרט, מציג את הפעולה היחידה בפעולה.

מה שנותר בין קיטעי הפעולה הללו צורמני באורח מטריד. ראשית, יש רמזים ברורים כי כל תנועת-שלום באשר היא, ממומנת על-ידי מחרחרי-מילחמה. כמו כן ברור, שבראש תנועות-מחאה אלה עומדים אנשים שיווי-המישקל

היחידה נגד טרור: פעולת הסיום

הנפשי שלהם מעורער, אנשים מבולבלים וחסרי בינה ודעת. ולבסוף, יש כאן פולחן שלם של השימוש בכוח, כאשר כל מי שמנסה לערער על צידקת המימסד ואושויותו, הוא אויב ציבור, שצריך למחוץ מיד. על כן, אם סרט פעולה הוא אשר ביקשתם, כדאי אולי באותם קטעים שבהם אין יורים ואין הורגים, לעצום את העיניים והאוזניים, ולהניח לתעמולה לחלוף מעל.

ירושלים - ויקטור ויקטוריה, נסיך העיר, גאלפולי.

חיפה - פאדרה פאדרונה, אוכפיים לור הטיים, האבה ומילחמה.

תל-אביב

*** שיר אשיר בגשם (רב-חן, ארצות-הברית) - סרט מוסיקאלי מבריק, שמלבד פיזמונים קלאסיים וקטעי-מחול, שכמוהם נראו רק לעיתים-רחוקות על בד הקולנוע, מספר בפיקחות רבה כיצד החלו הסרטים לדבר. עם ג'ין קלי, דונאלד או-קונור ודבי ריינולדס.

*** ויקטור/ויקטוריה (רב-חן, אני גליה) - סאטירה חברתית שנונה, על זמ'רת המתחפשת לזמרת, המתחזה לזמרת, ור הופכת לסנסאציה של פאריס בשנות הש'לושים. בלייק אדוארדס אלגנטי ולעגני, במיטבו. נעזר היטב על-ידי רעיתו, ג'ילי אנדריוו, והופעה מזהירה של רוברט פרסי טון בדמות הומוסקסואל מזדקן וחריף.

*** רגטיים (אלנבי, ארצות-הברית) - מילוש פורמן אינו מצליח להכיל את כל מה שטמון בספר של דוקטורוב, אבל יש לו כשרון נדיד לתמצת דמויות בכמה צי'לומים, ולהפיק ממעמדים קולנועיים עוצ'י, פיוט ורגש גם יחד. המישחק הצי'י

תדריך

חובה לראות

תל-אביב - שיר-אשיר בגשם, ויק'טור/ויקטוריה, האדומים, רגטיים, ביי ביי בראזיל.